

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXIX
март 2019 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Проект за изменение на Наредбата за медицинска експертиза предвижда границата за сумиране на заболявания да падне от 80% до 50%. МЗ пое ангажимент да направи тези поправки по настояване на представителните организации на хората с увреждания. Те се налагат поради факта, че има оцетени от промените във формулата, които бяха направени през август миналата година.

Те предвиждат събиране на процента на заболявания да се прави, само ако водещата диагноза води до 80% инвалидност, а следващите над 50%. Анализ на МЗ показва, че при 7.9% от преосвидетелстваните лица по повод обжалване пред НЕЛК се наблюдава постановяване на по-нисък процент в резултат на промяната на Наредбата за медицинската експертиза. Според данните от Национално представените организации на и за хората с увреждания пък при 14.5% от лицата, оставащи в диапазона 50 –100%, се понижава групата инвалидност. Това води до намалена степен на социална подкрепа. Анализът показва още, че 4.7% от лицата спират да получават помощи, поради намаляване на досегашният им процент под 50. „Всичко това налага да се промени алгоритъмът на формиране на оценката на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане при лицата", гласят мотивите на МЗ.

Според новите правила, ако две заболявания носят 50% инвалидност, към тях могат да се добавят още 20% от придружаващите. Промените в наредбата целят още по-добър контрол върху работата на ТЕЛК, защото се въвежда изискването заболяванията в експертизата да се изписват със съответния код, определен според Международния класификатор на болестите, 10-а ревизия. МКБ-10.

Припомняме Ви, че предложението на национално представителните организации на и за хората с увреждания, изпратено до министъра на здравеопазването е: При няколко увреждания, две и повече с 50% и над 50% ТНР да се дава най-висок процент съответстващ на най-тежкото увреждане и към него да се прибавят 20% от сбора на всички останали увреждания. Другото предложение е, когато водещото заболяване с 50 и над 50% нам. работоспособност е довело до други увреждания, които са с причинна следствена връзка, да се вземе най-високия процент и към него се прибавят 10% от сбора на всички останали увреждания./Виж.инф. бюлетин 2/2019 г./

II. Закон за социалните услуги е приет на 7 март 2019 г., обнародван е в ДВ, бр. 24, от 22.3.2019 г., в сила от 1 януари 2020 г. Законът урежда предоставянето, ползването, планирането, финансирането, качеството, контрола и мониторинга на социалните

услуги в Република България.

Целите на този закон са: гарантиране на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата; гарантиране на качеството и ефективността на социалните услуги; гарантиране на правото на всяко лице на подкрепа за живот в домашна среда и в общността; насърчаване на интегрирания подход при осигуряването на подкрепа на лицата; насърчаване и развитие на публично-частното партньорство при предоставянето на социални услуги.

Право на социални услуги има всяко лице, което се нуждае от подкрепа за превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права или подобряване на качеството му на живот, независимо от неговите възраст, здравно състояние, образование, доходи, социално и имуществено състояние. Всяко дете има право на социални услуги, съобразени с неговите най-добри интереси, възраст, физическо, здравно и психическо състояние, степен на развитие и индивидуални потребности.

Десет са основните видове социални услуги: 1. Информирание и консултиране; 2. Застъпничество и посредничество; 3. Общностна работа; 4. Терапия и рехабилитация; 5. Обучение за придобиване на умения; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения; 7. Дневна грижа; 8. Резидентна грижа; 9. Осигуряване на подслон; 10. Асистентска подкрепа.

Срокът за предоставяне на социалните услуги се определя в зависимост от индивидуалната оценка на потребностите от подкрепа на лицето и резултатите за потребителя, които се цели да се постигнат.

Ползването на социалните услуги може да е: краткосрочно - за срок до шест месеца; средносрочно - за срок до една година; дългосрочно - за срок от една до три години.

В зависимост от начина на ползване социалните услуги могат да са: почасови; полудневни; целодневни; денонощни.

В зависимост от средата, в която се предоставят, социалните услуги са: услуги в домашна среда; услуги в специализирана среда; услуги, които се предоставят мобилно.

За първи път се създава законов ред за предоставяне на **асистентска подкрепа за лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване**, както и за лица с трайни увреждания, ако не ползват такава подкрепа по друг закон. Дефинира се съдържанието на асистентската подкрепа, определят се функциите на асистента и на общината, когато услугата се финансира от държавния и общинския бюджет. Общината се задължава да организира предоставянето на асистентската подкрепа по начин, който да позволи комплексно предоставяне на различните видове социални услуги в домашна среда. Изрично се регламентира, че насочването за ползване на асистентска подкрепа, която се финансира от държавния и общинския бюджет, се извършва само от общината, която предоставя услугата, т.е. не се прилага общият ред, независимо от групата потребители.

Регламентира се и заместващата грижа. Тя е уредена като подкрепа за лица, полагащи грижа за зависими членове на семейството, не само за деца. Заместващата грижа е дефинирана като краткосрочна грижа, която се предоставя за подкрепа на родители на деца с трайни увреждания, семейства на роднини или близки, приемни семейства, семейства и лица, които полагат грижа в домашна среда за пълнолетни лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване и за възрастни хора в невъзможност

за самообслужване, в случай че лицата, които обичайно полагат грижата, не могат да я осигурят, или с цел превенция на раздялата чрез осигуряването на краткосрочна подкрепа на лицето, което обичайно полага грижата.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. Съгласно новия Закон за хората с увреждания, в сила от 1.01.2019 г. - за осъществяване на сътрудничество при разработване и провеждане на политиката за правата на хората с увреждания към Министерския съвет се създава **Национален съвет за хората с увреждания, наричан по-нататък „Националния съвет“.**

Представителността на Националния съвет се издига като председателството му се възлага на заместник министър-председателя, отговарящ за политиката за хората с увреждания, а министърът на труда и социалната политика организира дейността му.

Националният съвет е консултативен орган, в който участват представители на държавата, определени от Министерския съвет, национално представителните организации на и за хората с увреждания, национално представителните организации на работниците и служителите, национално представителните организации на работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Той дава становища по проектите на нормативни актове, стратегии, програми, планове и други актове, които засягат правата на хората с увреждания и си сътрудничи с органите по координация и наблюдение по закона.

На заседание, проведено на 27.02.2019 г. правителството определи **представителите на държавата в състава на Националния съвет за хората с увреждания**. Председател на консултативния орган е вицепремиерът Томислав Дончев, а заместник-председатели - министърът на труда и социалната политика Бисер Петков и министърът на здравеопазването Кирил Ананиев.

II. Целевата помощ за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги съгласно чл. 72 т. 4 от Закона за хората с увреждания се предоставя на хората с над 90 на сто нам. работоспособност, децата с трайни увреждания и военноинвалидите Тази помощ се предоставя веднъж годишно при наличие на медицинско предписание от лекар специалист за необходимостта от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, съобразно конкретните им нужди. Помощта е в размер до 80 на сто от линията на бедност ($0,80 \times 348 = 278,40$ лв) **т.е. до 278,40 лв.**, но не повече от действително направения разход съгласно представените документи. Лицата с определена потребност от чужда помощ имат право на помощта за покриване на разходите за един придружител при същите условия и размер.

Целевата помощ се изплаща на лицата след представяне на разходооправдателни документи за извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги. Тя се отпуска, след представяне на разходооправдателни документи за извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, когато за същия период услугите не са ползвани на друго правно основание.

Ново в закона е че при извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги в обекти на дружества, в които едноличен собственик на капитала е Нацио-

налният осигурителен институт или Министерството на здравеопазването, както и в специализирани болници за рехабилитация, които имат разрешение от министъра на здравеопазването за дейности по чл. 22 от Закона за лечебните заведения, **целевата помощ се изплаща на съответния обект или специализирана болница за рехабилитация след представен от тях разходооправдателен документ. Целевата помощ в този случай се предоставя както следва:**

Хората с увреждания в срок до 10 работни дни преди постъпване при изпълнителите на дейността по балнеолечение и/или рехабилитационни услуги подават в дирекция "Социално подпомагане" (ДСП) по настоящ адрес заявление-декларация като прилагат следните документи:

1. Медицинско предписание от лекар специалист (издава се в два екземпляра)
2. Документ, удостоверяващ извършена резервация при изпълнител на дейността балнеолечение и/или рехабилитационни услуги по чл. 76, ал. 6 от ЗХУ

Заповедта се издава в три екземпляра, два от които се връчват на лицето с увреждане. Единият екземпляр се предоставя на изпълнителя на дейността по балнеолечение/или рехабилитационни услуги. До 5-то число на месеца, следващ месеца на предоставя на услугите изпълнителя на дейността по балнеолечение и/или рехабилитационни услуги изпраща на ДСП по настоящ адрес на лицето отчет (искане за плащане).

Изпълнители на дейността балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, в които едноличен собственик на капитали е МЗ или НОИ са:

Профилактика, рехабилитация и отдих ЕАД - седалище: гр. София, ж.к. "Изгрев", ул. 172 № 11;

Специализирани болници за рехабилитация- Национален комплекс ЕАД: гр. София, бул. "Васил Левски" № 54

III. В ДВ, бр. 12 от 08.02.2019 г. е публикуван Закон за изменение на Закона за българските лични документи. (ЗБЛД). **Удължава се срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство на лица с трайни увреждания** за категориите АМ, А1, А2, А, В, В1 и ВЕ до 10 години, а за категориите С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D1Е и Т - до 5 години

Досега съгласно чл. 51, ал. 5 от Закона за българските лични документи срокът на валидност на свидетелствата за управление на МПС беше ограничен до 5 години за лицата с трайни увреждания и това допълнително натоварваше хората с увреждания и в голяма степен ги дискриминираше спрямо останалите водачи на МПС.

Припомняме, че хората с увреждания със степен 50 и над 50 на сто намалена работоспособност задължително се освидетелстват от ТОЛЕК при издаване и подмяна на свидетелство за управление на МПС. На територията на страната ТОЛЕК се намират само на три места - София, Пловдив и Горна Оряховица и това принуждава хиляди хора с увреждания да пътуват стотици километри, за да получат удостоверение от транспортна лекарска комисия.